

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَعَجِّلْ فَرَجَهُمْ

فہم قرآن کریم

آیات درس اول و چہارم کتاب درسی

پایہ ہشتم

دورہ اول متوسطہ

ویژہ مرحلہ آموزشی مسابقات قرآن

وزارت آموزش و پرورش
معاونت پرورشی و فرهنگی
اداره کل قرآن، عترت و نماز

همه انسان ها به دنبال موفقیت هستند همه به دنبال کلید های خوشبختی میگردند خدای مهربان کلید ها را در آیات اول سوره مومنون به ما نشان می دهد وقتی کسی راه هموار را می پیماید یا کار آسانی را انجام می دهد نمی گویند موفق شد اما وقتی راهی سخت را طی می کند و موانع را پشت سر می گذارد و کار دشواری را با همت بلند به انجام میرساند میگویند موفق شد؛ فلاح و رستگاری به همین معناست. وقتی دانه ای را در دل خاک می نهند دانه در خاک ریشه می دواند و جای پای خود را محکم می کند و از مواد غذایی خاک بهره می برد و شروع میکند به جوانه زدن، سنگریزه ها و موانع سر راه را کنار می زند همین که از خاک سر زد می گویند فلح یعنی موفق شد رستگار شد از تاریکی و تنگی خاک نجات پیدا کرد. قرآن کریم می فرماید: مومنان قطعاً خوشبختند.

خوشبختی و موفقیت واقعی انسان در سایه ایمان است؛ ایمان به اینکه این جهان را خدایی آفریده که توانا، دانا و حکیمی مهربان است. ایمان به اینکه این خدای مهربان از روی مهرش برای راهنمایی انسانها پیامبران و کتابهای آسمانی را فرستاده؛

ایمان به اینکه انسان با مردن تمام نمی شود و پس از مرگ دوباره زنده میشود و وارد جهانی بزرگ تر و واقعی تر می شود؛

ایمان به فرشتگان، موجوداتی که هستند واقعی ولی دیده نمی شوند و در زندگی انسان اثر دارند. آری این باور و ایمان تامین کننده همه موفقیت های انسان است.

به دنبال این آیه ویژگی های مومنان را برمی شمارد و رازهای موفقیت و کلید های خوشبختی را در اختیار ما می گذارد این شما و این اسرار خوشبختی:

* فروتنی در نماز

قرآن می فرماید: همانان که در نمازشان فروتنند.

ما بندگان خدای بزرگ هستیم، اوست که ما را آفریده است او به ما جان بخشیده، عقل و اندیشه، قلب و عواطف، دست و زبان در اختیار ما قرار داده. باد و باران، زمین و آسمان، ماه و خورشید، صحرا و دریا را در خدمت ما قرار داده است و خالق ما، صاحب ما، مربی ما، معشوق ماست.

موفقیت، در سایه ارتباط با اوست خوشبختی ما در عشق ورزی با اوست فروتنانه در پیشگاهش بایستیم او را بزرگ و خود را کوچک بدانیم تا بزرگ شویم. امیر مومنان علی علیه السلام فرمود: این افتخار برای من بس که بنده تو باشم و فاطمه زهرا سلام الله علیها فرمود: خداوند نماز را واجب فرمود تا انسان ها از کبر و خود برتر بینی رها شوند.

* هدفمندی در زندگی

قرآن می فرماید: و آنان که از کارهای بیهوده فراریند.

خدای مهربان ما را برای هدفی آفریده موفقیت ما در گرو نگاه ما به قله ها و اهداف و آرمان هاست خورد و خوراک ما، تحصیل و ورزش ما، خواب و استراحت ما، و حتی سرگرمی های ما باید هدفمند باشند کسانی که به دنبال موفقیت هستند باید از لهو و بیهودگی فاصله بگیرند. سخن بیهوده، کار بیهوده، سم مهلک است.

برای خود هدف تعریف کنیم و برای رسیدن به هدف برنامه ریزی کنیم و پیوسته فاصله خود را تا مقصد اندازه گیری کنیم؛ نباید دو روز ما یک جور باشد مثل دونه ای که چشمش رسیدن به مقصد است به هدف ها فکر کنیم.

* حمایت مالی از مردم

قرآن میفرماید: مومنان کمک های مالی می کنند.

زندگی ما اجتماعی است، یک گروه در حال حرکت هستیم و در بین راه گاهی برای بعضی حادثه پیش می آید یکی آسیب می بیند بیمار میشود یکی درآمدش کفاف خرجش را نمی دهد یکی در کسب و کار ضرر میکند و... .

این همراهان هستند که به خاطر علاقه ای که به همراه شان دارند او را رها نمی کنند و تنها نمی گذارند بلکه با حمایت های مالی خود زیر بالهای او را میگیرند و یاری می کنند به این نوع کمک های مالی در اسلام زکات گفته می شود که هم باعث پاکی ما و هم عامل رشد مالی ما میشود؛ مثل درختی که هرس می کنند به ظاهر شاخه هایش کوچکتر می شود اما بار محصول آن بیشتر می شود مسلمانی که با نیت خالص زکات میدهد برای اصلاحات اجتماعی و حمایت های مالی و موفقیت های آینده خود را مهیا می کند.

* پاکدامنی

قرآن می فرماید و آنان که در رفتار خود پاکدامنند.

وقتی آب آلوده شد مسموم کننده است وقتی غذا آلوده شد کشنده میشود پاکی برای همه انسان ها خوشایند است پاکی تن، پاکی لباس، پاکی محیط زندگی، پاکی چشم، پاکی دل و پاکی دامن.

یکی از رازهای موفقیت و کلید های خوشبختی پاکدامنی است. انسان های ناپاک و آلوده دامن از قافله پیشرفت باز می مانند. پس از چندی خودشان، خودشان را سرزنش میکنند و از چشم مردم می افتند. مومنان از دامن خود حفاظت می کنند تا شیطان ها و وسوسه گران به جان و دل آنها نفوذ نکنند تا زمانی که امکان ازدواج پیش آید و با انتخاب همسر و تشکیل خانواده فصل جدید زندگی را با پاکی آغاز کنند.

• مسئولیت پذیری

قرآن می فرماید: مومنان در امانت داری مواظبند و سر قولشان می ایستند. یکی از راه های موفقیت مسئولیت پذیری است. طبع انسان راحتی را می طلبد اما عقل و اندیشه ما را به تلاش و کوشش وامیدارد. انسانهای موفق مسئولیتی را که قبول کردند تا پایان به سامان می برند تعهدی را که دادند وفا می کنند.

امانت چیست اموال مردم، اسرار مردم و مسئولیت هایی که به ما سپرده اند امانت هستند باید با چشم بیدار و خیرخواهی به درستی نگهداری کنیم و به وقتش به صاحبانش بسپاریم وقتی عهد می بندیم، قول می دهیم که فلان کار را در این زمان انجام می دهیم مثلا این تکالیف را انجام می دهیم به وقت آن تحویل می دهیم، این راز موفقیت افراد خوشبخت است.

پیامبر خدا فرمود: لا دین لمن لا عهد له (کسی که به عهدش وفا نکند دین ندارد) خداوند در قرآن می فرماید: به عهدهای خود وفا کنید که از عهد در روز قیامت سوال می شود. (سوره اسراء آیه ۳۴)

* وقت شناسی

خداوند بارها به گوهر وقت سوگند یاد کرده؛ قسم به صبح، قسم به چاشت، قسم به ظهر، قسم به عصر، قسم به روز، قسم به شب؛ این قسم ها بارها در قرآن آمده تا اهمیت وقت و زمان را به ما گوشزد کند.

انسان های موفق وقت های خود را تقسیم میکنند.

تقسیم کردن وقت، وقت را زیاد میکند برنامه ریزی دست ما را در انجام همه کارها باز می کند از مهمترین وظایف ما بندگی خدا و نماز است که باید در وقتش انجام دهیم.

نماز واجبی است وقت دار نماز قبل از وقت باطل، اول وقت بهترین است هر چه با تأخیر بخوانیم ثوابش کم میشود و نماز بعد از وقت گناه است.

در این سوره قرآن کریم درباره موفقیت مومنان میفرماید:
مومنان کاملاً مراقب نمازهایشان هستند. نماز اول وقت نشانه عشق ما به خداست.
نماز اول وقت مثل خورشید و نمازهای دیرتر مثل ستارگان است وقتی ما تصمیم
میگیریم که نمازها را در اول وقت بخوانیم کم کم اراده می کنیم بقیه کارها را
هم سر وقت انجام میدهیم و شک نکنید که این راز موفقیت است کسانی که
کارهایشان را به تاخیر می اندازند دیرتر به نتیجه می رسند، دیرتر به هدف
میرسند؛ چقدر تماشایی می شود زمانی که نماز ما به وقت، خواب ما به وقت،
ورزش ما به وقت، درس خواندن ما به وقت، فیلم دیدن ما به وقت، دید و
بازدید ما به وقت باشد.

قرآن کریم در پایان این آیات می فرماید:

اینها وارثان واقعی هستند که بهشت را به ارث میبرند بهشت خوشبختی از آن
کسانی است که در پیشگاه خدا فروتنند از بی هدفی و پوچی فاصله می گیرند به
محرومان و بیچارگان رسیدگی می کنند و دامن خود را از آلودگی پاک نگه
می دارند و امانتدار و مسئولیت پذیرند و مراقب انجام نماز خود به وقت آن
هستند.

آیات و ترجمه

سوره مومنون
آیات ۱-۱۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ترجمه	آیات
مؤمنان رستگار شدند.	قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾
آنها که در نمازشان خشوع دارند.	الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾
و آنها که از لغو و بیهودگی رویگردانند.	وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾
و آنها که زکات را انجام می دهند.	وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾
و آنها که دامان خود را از آلودگی به بی عفتی حفظ می کنند.	وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾
ننها آمیزش جنسی با همسران و کنیزانشان دارند که در بهره گیری از آنها ملامت نمی شوند.	إِلَّا عَلَىٰ أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾
و هر کس غیر این طریق را طلب کند تجاوزگر است.	فَمَنْ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾
و آنها که امانتها و عهد خود را مراعات می کنند.	وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾
و آنها که از نمازها مواظبت می نمایند.	وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾
(آری) آنها وارثانند.	أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾
که بهشت برین را ارث می برند، و جاودانه در آن خواهند ماند.	الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾
ما انسان را از عصاره ای از گل آفریدیم.	وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ مِنْ سَلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ﴿١٢﴾
سپس آن را نطفه ای در قرارگاه مطمئن (رحم) قرار دادیم.	ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾
سپس نطفه را به صورت علقه (خون بسته) و علقه را به صورت مضغه (چیزی شبیه گوشت جویده) و مضغه را به صورت استخوانهایی در آوردیم، از آن پس آن را آفرینش تازه ای ایجاد کردیم، بزرگ است خدائی که بهترین خلق کنندگان است!	ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾
سپس شما بعد از آن می میرید.	ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾
سپس در روز قیامت برانگیخته می شوید.	ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

باتوجه به مطالب ارائه شده در مورد خلقت انسان در سوره مومنون در اینجا به برخی از دلایل بهترین خالق بودن انسان اشاره می‌کنیم.

دلایل فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ خداوند

محدودیت به اشیای خاصی ندارد	خالقیت او دائمی است
از ساده ترین چیز مهم ترین را می‌سازد	تنوع در آن نامحدود است
در ساختن تقلید نمی‌کند.	مواد اولیه اش از خودش می‌باشد
بر اساس رحمت می‌آفریند، و تمام ساخته هایش هدفدار است	پشیمانی و تردید در او راه ندارد.
تمام مراحل آفرینش، زیر نظر خداوند است	ساخته او با نظام هستی هماهنگ است.
خلق از عدم که مخصوص ذات اقدس الهی است	خدا اجازه خلق را به تمام موجودات داده است

بیشتر بدانیم

خیلی از ماها اشتیاق زیادی داریم به اینکه در نمازها مومن حضور قلب و خشوع و خضوع داشته باشیم اما این توفیق رو نداریم. چند تا توصیه برای اینکار که میتونه کمکمون کنه:

- اینکه اینقدر معرفت پیدا کنیم که دنیا برامون خیلی کوچیک و خدا خیلی بزرگ بشه، تا هیچکار دنیایی نتونه به وقت رازو نیاز با معبودمون ما رو به خودش جلب کنه.
- توجه به کارهای پراکنده و مختلف مانع تمرکز حواسمون میشه، هرچقدر خودمون رو کمتر درگیر این مشغله های مشوش و پراکنده کنیم به حضور قلب در عباداتمون کمک کردیم.

- انتخاب محل و مکان نماز و سایر عبادات هم در این قضیه خیلی اثر داره، به همین دلیل، نماز خوندن در برابر اشیاء و چیزهائی که ذهن آدم رو به خودش مشغول می کنه مکروه، همچنین خوندن در برابر درهای باز و محل عبور و مرور مردم، در مقابل آئینه و عکس و چیزهایی از این قبیل. به همین دلیل مساجد هر چقدر ساده تر و خالی از زرق و برق و تشریفات باشه بهتره چونکه به حضور قلب کمک می کنه.
 - یکی از مهمترین چیزهای دیگه ای که خیلی تاثیر داره پرهیز از گناه، چونکه گناه کردن قلب رو از خدا دور می کنه، و از حضور قلب خیلی کم میکنه.
 - آشنائی با معنی نماز و فلسفه کارها و ذکرهایی که در نماز میگیریم هم، عامل مؤثر و مهمیه.
 - انجام مستحبات نماز و آداب مخصوصش چه در مقدمات و چه در اصل نماز میتونه کمک مؤثری به این امر داشته باشه.
 - از همه اینها گذشته این کار، مثل هر کار دیگه ای نیاز به مراقبت و تمرین و استمرار و پیگیری داره، خیلی وقتها میشه که آدم در تمام نماز یک لحظه کوتاه قدرت تمرکز پیدا می کنه، اما با ادامه این کارها و پیگیری و تداوم داشتن میتونیم آنچنان قدرت نفسی پیدا کنیم که وقت نماز در یچه فکرمون رو بر روی غیر معبودمون مطلقا ببندیم.
- ✓ شخصی در حال نماز با ریش خود بازی می کرد، پیامبر اکرم (صلوات الله علیه) فرمود: اگر او در دل خشوع داشت، در عمل این گونه نماز نمی خواند.
 - ✓ امام صادق (علیه السلام) فرمود: مراد از خشوع در نماز، فرونهادن چشم است.
 - ✓ امام علی (علیه السلام) فرمود: کسی که دلش خاشع شد، اندامهایش نیز خاشع شود.
 - ✓ امام صادق علیه السلام: هرگاه وارد نماز شدی، با خشوع باش و به نمازت توجه قلبی داشته باش؛ زیرا خداوند متعال [در توصیف مؤمنان] می فرماید: «همانان که در نمازشان خاشعند».

درس چهارم

شوکت و سلطنت سلیمان نبی^۱

داوود نبی همان نوجوانی بود که با شجاعت تمام، همراه رزمندگان شد و پیشانی فرمانده دشمن یعنی جالوت را هدف گرفت و او را از پا درآورد و خداوند به او نبوت و سلطنت داد. حالا فرزندش سلیمان جای او را گرفته، آری این دو پیامبر در اثر آمادگی محیط فکری و اجتماعی موفق شدند حکومت تشکیل دهند و آیینی الهی را گسترش دهند قرآن می فرماید: به داوود و سلیمان دانش سرشاری دادیم آنها شکرش را اینطور به جا آوردند الحمدلله که خدا ما را با نعمت هایش بر خیلی از بندگان با ایمانش برتری داده است. در حدیث می خوانیم العلم سلطان، علم قدرت می آورد. اولین نیاز در کشورداری علم و دانش است حکومتی که در سایه علم و دانش اداره شود پایدار می ماند، به همین دلیل است که رهبر عزیز انقلاب از دانش آموزان تحصیل، تهذیب و ورزش را می خواهد تا در آینده نیروهای کار بلد کشور را اداره کنند.

نکته دیگری که در این آیه به چشم می خورد روحیه شکرگزاری این دو پیامبر است معمولاً کسانی که به قدرت می رسند خداوند را فراموش میکنند، مردم را فراموش میکنند اما پیروان خداوند پیوسته این قدرت را امانت الهی و لطف الهی می دانند و شکرگزار این نعمت هستند و قدرت را در مسیر خدمت به بندگان خدا به کار می برند. و در ادامه فرمود: و سلیمان وارث داود شد و نعمتهای خدا را این طور برشمرد: ای مردم زبان پرندگان را به ما یاد داده‌اند و از هر نعمتی به ما ارزانی کرده‌اند اینها همه لطف خداست.

آری مال و حکمت و دانش داود به فرزندش سلیمان رسید. سلیمان نبی بر انسان ها و جن ها و پرندگان حکومت می کرد. از آیات قرآن اینگونه می فهمیم که همه موجودات شعور دارند.

در سوره اسراء آیه ۴۴ می خوانیم آسمانها و زمین و هر آنچه در آن هاست خدا را تسبیح می کنند ولی شما تسبیح شان را نمی فهمید

در سوره الرحمن آیه ۶۶ میخوانیم گیاهان و درختان سجده می کنند.
در سوره نور آیه ۴۱ میخوانیم مگر ندیدی آنچه در آسمانها و زمین است حتی
پرندهگان در حال پرواز مشغول ذکر خدا هستند و همه آنها آگاهانه از خدا
می خواهند و ذکر می گویند.

حالا حضرت سلیمان به درجه ای رسیده که خداوند سخن گفتن حیوانات را به
او یاد داده است و این را لطف خدا میداند. حضرت سلیمان هم، نظام الهی را برپا
کرد نظامی که آثار شرک را را ریشه کن کرد نظامی که نام خدا را در سرلوحه
برنامه هایش قرار داشت.

نظامی که نیروهای لایق را به کار می گرفت حتی از نیروی یک پرنده برای
رسیدن به اهدافش استفاده می کرد، نظامی که دیوها را در بند کرده و ظالمان را
بر سر جای خود نشانده بود.

نظامی که قدرت نظامی کافی و سیستم اطلاعاتی دقیق و مدیران اقتصادی و کافی
داشت؛ حضرت سلیمان به کمک انسان ها، جن ها و حیوانات کشور را اداره
می کرد. دنیای حیوانات به خصوص پرندهگان خیلی شگفت آور است؛
بعضی پرندهگان چنان اطلاعاتی دارند که اعجاب انگیز است مثل پیش بینی آن ها
درباره وضع هوا حتی نسبت به چند ماه بعد و آگاهی آنها از زلزله قبل از وقوع
آن و ...؛

کارهای شگفت انگیز مورچگان و تمدن آنها؛

عجایب زندگی زنبور عسل و ردیابی حیرت انگیز آنها؛

آگاهی پرندهگان مهاجر که گاهی فاصله میان قطب شمال و جنوب را طی میکند؛

اطلاعات فوق العاده ماهیان آزاد در مهاجرت دسته جمعی در اعماق دریاها؛

وجود شامه بسیار قوی در بعضی از حشرات؛

همه اینها نشان دهنده شعوری است که خداوند بزرگ در آنها قرار داده است.

اکنون به تماشای سپاهیان سلیمان نبی برویم قرآن کریم می فرماید: لشکریان سلیمان از جن و انس و پرندگان نزد او جمع شدند. آنقدر زیاد بودند که باید گروههای اول توقف کنند تا بقیه برسند تا اینکه به سرزمین مورچگان رسیدند مورچه صدا زد ای مورچه ها بروید به لانه های تان مبدا سلیمان و سپاهیانش بی آنکه حواسشان باشد شما را لگدمال کنند.

آری سلیمان فرمانروای بزرگ کشور خداپرستان لشگریانش را دید، که نظم و انضباط در بین آنها موج می زد آنگاه این سپاهیان پرجمعیت حرکت کردند تا به منطقه مورچگان رسیدند؛ مورچگان هم برای خود تشکیلات و فرمانده و مسئول اطلاع رسانی دارند آنها هم نفع و ضرر خود را می شناسند و به وقت آن به یکدیگر هشدار می دهند و به ما آموختند کسی که با احساس خطر ممنوع خود را هشدار ندهد از مورچه کمتر است. مورچه ها افراد انسان ها و حتی شغل آن ها را می شناسند فهمیدند این آقا، سلیمان و بقیه سپاهیان او هستند.

حضرت سلیمان وقتی گفتگوی مورچه ها و قدرت فرمانروائی خود را دید در حالی که از حرفهای مورچه ها لبخند بر لب داشت دست به دعا برداشت و گفت خدایا شور و شوقی به من بده تا شکر نعمت ها را بگویم که به من و پدر و مادرم داده ای و کارهای خوبی را بکنم که تو می پسندی و از سر مهربانی است مرا در حلقه شایستگان برترت وارد کن .

به نظر شما آیا تاریخ بشر چنین فرمانروایی به خود دیده است که در اوج قدرت با کمال فروتنی و تواضع اولاً شکرگزار خدای خویش است و بعد از خدا می خواهد که به او کمک کند تا به مردم خدمت کند، برای کشورش کارهای مفید به انجام برساند. او حتی از خدا می خواهد که شکرگزار نعمت هایی که پدر و مادرش داده هم باشد چرا که بخشی از موفقیت های ما خوبی هایی است که از پدر و مادر به ما رسیده فقط این نیست که قد و بالای ما، چشم و ابروی ما به پدر و مادر شبیه باشد بلکه خلق و خوی ما، طرز رفتار ما هم از آنها به ما میرسد ما در موفقیت های خود باید قدردان آنها باشیم.

آنگاه حضرت سلیمان جویای پرنندگان شد و هدهد را ندید پرسید چرا هدهد را نمیبینم نکند غایب است اگر برای غیبتش عذر موجهی نیاورد به سختی مجازاتش می‌کنم یا سرش را میبریم.

راستی چقدر این فرمان روا حواسش به همه جا هست و مسائل بزرگ کشور او را از مسائل کوچک غافل نمی‌کند، او معلمی است بزرگ و دلسوز که غیبت یک شاگرد برایش مهم است سلیمان زود قضاوت نمی‌کند احتمال می‌دهد مشکلی برای هدهد پیش آمده باشد اما به طوری سخن می‌گوید که غیبت یک نفر بسیار مهم است؛ اگر هدهد بی دلیل غایب شده باشد و پست خود را ترک کرده باشد باید در انتظار تنبیه باشد، نظم در کشور نشانه پیشرفت و سربلندی است ولی حضرت سلیمان فرصت داد تا هدهد از خود دفاع کند. طولی نکشید که از راه رسید؛ وقتی رسید حامل گزارشی بود از سرزمین سبا و اینگونه گزارشات خود را بیان کرد و گفت از موضوعی اطلاع پیدا کرده‌ام که تو از آن خبر نداری برایت از سرزمین سبا خبرهای درستی آورده‌ام زنی را دیدم که بر مردم آنجا حکومت می‌کرد قدرت و امکانات فراوانی در اختیارش بود و به ویژه تخت سلطنتی با شکوهی داشت دیدم او و مردمش به جای خدا در برابر خورشید سجد می‌کنند و شیطان کارهای زشت آنها را در نظرشان رنگ و لعاب داده و در نتیجه آنها را از راه درست باز داشته است.

چه گزارش مهمی که زمینه را برای مذاکرات حضرت سلیمان با بلقیس ملکه سبا فراهم کرد و به ایمان آوردن آن زن و مردم کشورش انجامید. آری گاهی یک پرنده با خبرسانی درست خود باعث نجات یک ملت می‌شود و معلم هزاران انسان می‌شود که شما هم می‌توانید با پیام رسانی درست به پیامبران کمک کنید و در نجات انسان‌ها گمراه‌نقشی ایفا کنید.

آیات و ترجمه

سوره نمل
آیات ۲۲-۱۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

ترجمه	آیات
و ما به داوود و سلیمان، دانشی عظیم دادیم؛ و آنان گفتند: ستایش از آن خداوندی است که ما را بر بسیاری از بندگان مؤمنش برتری بخشید.	وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَى كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
و سلیمان وارث داوود شد، و گفت: ای مردم! زبان پرندگان به ما تعلیم داده شده، و از هر چیز به ما عطا گردیده؛ این فضیلت آشکاری است.	وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ الطَّيْرِ وَأَوْتِينَا مِنْ كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾
لشکریان سلیمان از جن و انس و پرندگان نزد او جمع شدند آنقدر زیاد بودند که باید توقف کنند تا به هم ملحق شوند.	وَحْشِرَ لِسُلَيْمَانَ جُنُودَهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾
تا به سرزمین مورچگان رسیدند، مورچه ای گفت: ای مورچگان! به لانه های خود بروید تا سلیمان و لشکرش شما را پایمال نکنند در حالی که نمی فهمند!	حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٨﴾
(سلیمان) از سخن او تبسمی کرد و خندید و گفت: پروردگارا! شکر نعمتهائی را که بر من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای به من الهام فرما و توفیق مرحمت کن تا عمل صالحی که موجب رضای تو گردد انجام دهم و مرا در زمره بندگان صالحت داخل نما.	فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّنْ قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾
(سلیمان) در جستجوی پرنده (هدهد) برآمد و گفت: چرا هدهد را نمی بینم یا اینکه او از غایبان است.	وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾
من او را قطعاً کیفر شدیدی خواهم داد و یا او را ذبح می کنم و یا دلیل روشنی (برای غیبتش) برای من بیاورد.	لَأَعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَذْبَحَنَّهُ أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾
چندان طول تکشید (که هدهد آمد و) گفت من بر چیزی آگاهی یافته ام که تو بر آن آگاهی نیافتی من از سرزمین سبا یک خبر قطعی برای تو آورده ام.	فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ أَحَطْتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِنْ سَبَإٍ بِنَبَأٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

ایستگاه تفکر

- به نظر شما چرا مومنان رستگارند «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ»؟
- بنظر شما آیا مرگ نابود شدن و پایان است «ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ»؟
- چرا خداوند به بعضی از بندگان خود نعمت های ویژه ای عطا می کند «وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا ...» آیا این کار با عدالت سازگار است؟
- با توجه به داستان حضرت سلیمان بنظر شما آیا حیوانات نیز هوش و ذکاوتی مانند انسان ها در انجام کار های خود دارند؟

آینده سازان سرزمینم : سوره های قرآن پر از داستان ها و موضوعات پرهیجان و جذاب است. با همکلاسی ها و دوستان مدرسه و محل خود و با کمک معلم و مربی مدرسه یا روحانی محل سایر داستان ها رو مطالعه کنید و یا نمایش یا تئاتری از این داستان ها تولید کنید.

نام کتاب	نویسنده	انتشارات	مخاطب
قصه های خوب برای بچه های خوب	مهدی آذریزدی	امیر کبیر	نوجوانان
داستان های قرانی	مجید مهری	آیین دانش	کودکان و نوجوانان
کتاب قصه های قرآن	معصومه بیگم آزرمی	وحدت بخش	عموم